

BarnsBeste

Nasjonalt kompetansenettverk
for barn som pårørende

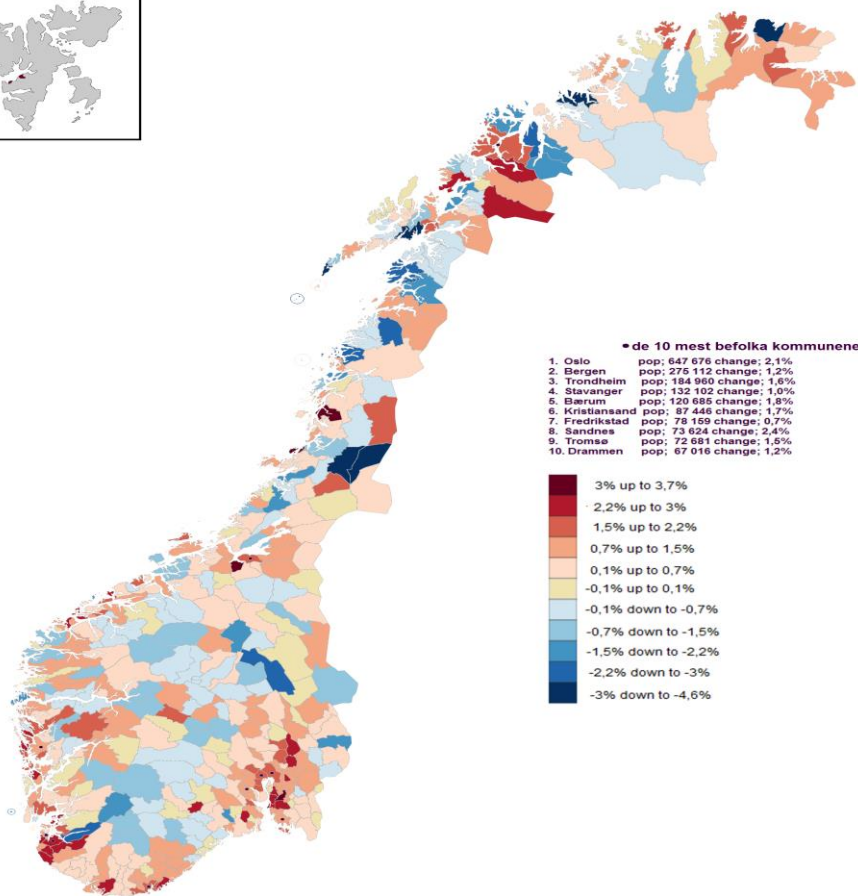
Hvordan sikre barn som pårørende god oppfølging i kommunen?

Mary-Ann Esperaas, fagrådgiver BarnsBeste

BarnsBeste

Barn som pårørende arbeid i kommune

- 356 kommuner i Norge
- Selvstyre

Store forskjeller:

- Oslo ca 700.000 innbyggere
- Utsira 192 innbyggere

BarnsBeste

Barns rettigheter

Grunnloven § 104

«Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Barnekonvensjonen

Inkorporert i norsk rett, se Menneskerettsloven.

Art. 3. Barns beste skal være et grunnleggende hensyn.

Art. 12. Barns rett til å snakke fritt.

Barneloven

§ 30 Foreldre skal gi barnet omsorg og omtanke

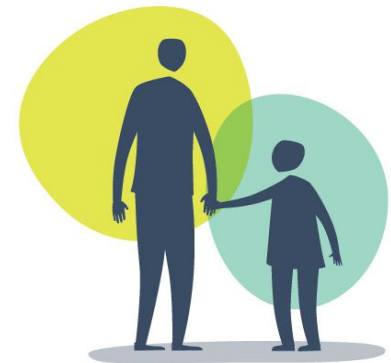

BarnsBeste

Hvem er barn som pårørende?

barn i familier der noen har:

- rusavhengighet
- psykisk sykdom
- alvorlig somatisk sykdom/skade
- utviklingshemming
- fysisk funksjonshemming
- har dødd*

*Ref: Pårørendeveilederen

BarnsBeste

Hva kaller vi barna?

BarnsBeste

Pårørendeveilederen

Nasjonal veileder utarbeidet av Helsedirektoratet

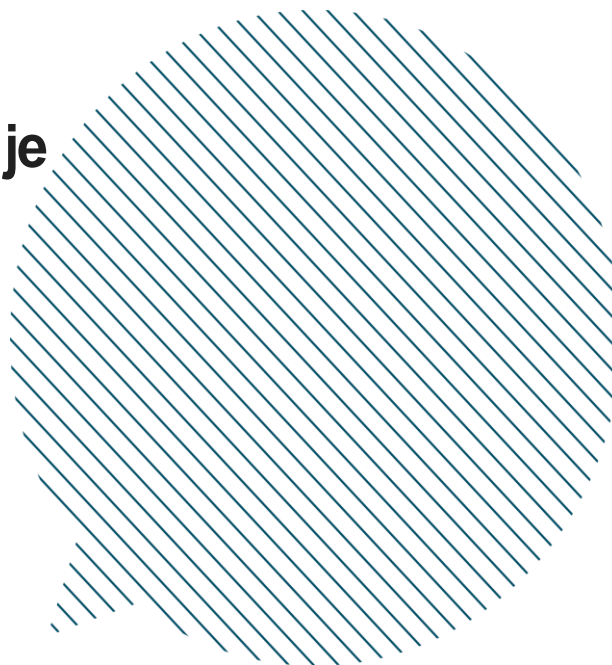
- **Mål:** styrke arbeidet med barn som pårørende og bidra til implementering av helsepersonelloven § 10a og § 10b.

Formålet med regelverket er at barna skal fanges opp tidlig, og at det tilbys tiltak og blir satt i gang prosesser som setter barn og foreldre i bedre stand til å mestre situasjonen der en av foreldrene er alvorlig syk.

Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge

IS-2826, ISBN: 978-82-8081-601-6

HelseDirektoratet

BarnsBeste

(Publisert desember 2019)

- Målsetting: styrke oppdager- og handlingskompetansen hos ledere og ansatte i kommunen for at utsatte barn og unge oppdages tidlig og får tilpasset hjelp og oppfølging.

BarnsBeste

Multisenterstudien, 2015

Rapporten viser at både primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten bare delvis følger opp loven om barn som pårørende.

Anbefalinger:

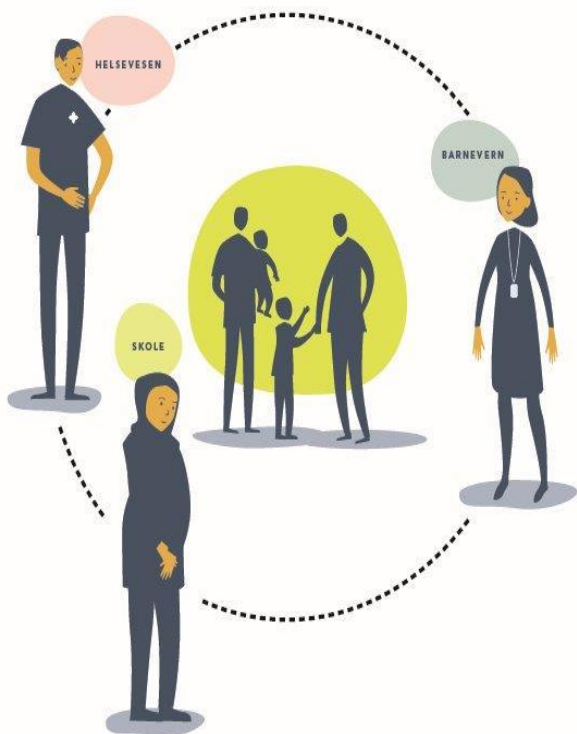
- Oppfølging må skje over tid
- Familier ber om hjelp integrert i hverdagen.
- Kommunen må utvikle modeller for samarbeid på tvers av tjenester.

Barn som pårørende arbeid i kommune

- Ulike utfordringsbilder- mange involverte med ulike roller og ulike faglige fokus.
- Ledelsesforankring, ressurser og implementering
- Fra ildsjel-arbeid til implementerte rutiner

Nasjonal Ressursgruppe for Barn Som Pårørende-arbeid i Kommune

Bakgrunn og sammensetning

- Tverrfaglig sammensatt gruppe – Ansatte fra 22 kommuner

Hensikt

- Øke kunnskap, kompetanse og samhandling for barn som pårørende og etterlatte
- Bidra til at barn som pårørende og etterlatte får informasjon og nødvendig oppfølging i sin hverdag

BarnsBeste

Om ressursgruppen

- Møteplass –utveksle erfaringer og gode løsninger

Eksempler på tema:

Forankring, kartlegging,

implementering, tverrfaglig samarbeid og

kompetansehevende tiltak mm.

Samhandling i og med kommuner

- Barn som pårørendearbeidet implementeres i kommunens kvalitetsarbeid.
- Øke fokus på tverrfaglig samhandling
- Avklare roller og ansvar innad i kommunen
- Utarbeide oversiktlige nettsider med informasjon
- Kjennskap til og oversikt over lavterskeltilbud i kommune og frivilligsektoren

BarnsBeste

Kompetansehevende tiltak

Barn som pårørende

– kurs for helse- og omsorgspersonell i kommunen

www.barnsbeste.no

BarnsBeste

E-læringskurs kommune

- Utarbeidet i samarbeid med Helsedirektoratet.

- Opplæring i helsepersonells plikt
- Avklare behov for informasjon og videre oppfølging
- Samtykke
- Samhandling

BarnsBeste

Case Ansatt i helse/omsorg i kommunen:

Torild: Alvorlig sykdom med gradvis forverring. To barn på 10 og 5 år.

Før utreise fra sykehuset forrige uke ble det forsøkt å få til en informasjonssamtale med barna, men Torild ombestemte seg i siste liten. Både Torild og mannen ønsker å skåne barna mest mulig, og vil fokusere positivt for deres del.

Foreldrene ikke vil at barna skal informeres om sykdommen:

- *Hvordan kan du motivere foreldrene til å snakke med barna om sykdommen?*
- *Hvis foreldrene ikke samtykker til å gi barna informasjon, hva kan du likevel gjøre innenfor taushetspliktens rammer?*

Oppsummering

BarnsBeste

Kunnskap, implementering og samhandling.

Kilder og ressurser

- [Pårørendeveileder – Helsedirektoratet](#)
- [Tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge – Helsedirektoratet](#)
- [Vi – de pårørende \(regjeringen.no\)](#)
- [NOU 2020: 14 \(regjeringen.no\)](#)
- [Kommunalt psykisk helse- og rusarbeid 2020 \(regjeringen.no\)](#)
- [Kommuneanalysen 2020 UNICEF 0.pdf](#)

- [BarnsBeste - Sørlandet sykehus \(sshf.no\)](#)
- [E-læringskurs om barn som pårørende – For helse- og omsorgspersonell i kommunen \(helsekompetanse.no\)](#)